

Rapport werkgroep
kwaliteit en toezicht

Efficiënter en slimmer toezicht

In mei leverde de werkgroep kwaliteit en toezicht het eindrapport op. Hierin geven het Bureau Financieel Toezicht (BFT) en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) hun visie op de toekomstige wijze van toezicht. Voorstel: een nieuwe geïntegreerde toetsings- en toezichtcyclus met een centrale database, inhoudelijk op elkaar afgestemde cycli en gericht ingrijpen en sturen. Notaris Franc Wilmink was lid van de werkgroep en licht een aantal plannen toe.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Een nieuwe geïntegreerde toetsings- en toezichtcyclus met een centrale database, hoe zit dat precies?

‘Het voorstel is om in plaats van de nu bestaande eenmalige bedrijfseconomische toetsing van het ondernemingsplan te gaan naar een systeem van doorlopende monitoring van notaris-kantoren. Daarbij heeft een centrale database met diverse gegevens over notaris-kantoren een essentiële rol. Hetzelfde geldt voor informatie uit het Centraal Digitaal Repertorium (CDR) en andere bedrijfseconomisch relevante gegevens. Uitgangspunt is dat het notaris-kantoor zelf bepaalt welke data van het kantoor in die database worden opgenomen. Uiteraard valt daar de informatie waarvoor een verplichting geldt niet onder.’

Wat is daar het voordeel van?

‘Het voordeel voor de notaris is dat niet telkens dezelfde gegevens hoeven te worden aangeleverd bij de KNB, het BFT en de auditteams. Die verschillende organisaties kunnen de database raadplegen. Uiteraard wel met verschillende toegangsniveaus. Bezoekcycli worden op elkaar afgestemd, zodat je niet in korte tijd verschillende instanties over de vloer krijgt. In de centrale database kunnen dan ook de onderzoeks- of toezichtbevindingen van de diverse instanties worden opgenomen. Als het

BFT bekend is met bevindingen van het audit-team kan zij efficiënter en slimmer haar toezichttaak uitoefenen en vice versa. Ook dit kan voor het notaris-kantoor veel administratief werk besparen of zelfs voorkomen.’

Er wordt niet langer alleen gekeken of de notaris voldoet aan de regels?

‘De gedachte is dat auditoren en de toezicht-houder niet alleen kijken of aan bepaalde cijfermatige criteria wordt voldaan, maar ook wordt gelet op hoe een notaris moet handelen in een bepaalde situatie. Anders gezegd: niet alleen een toezichtnorm naar de letter, maar ook naar de geest.’

Wat is dan nog het verschil tussen een auditbezoek en het BFT?

‘Vanuit de regelgeving blijft er een verschil in verantwoordelijkheden. De taak van de auditor zit veel meer in het coachingspectrum, terwijl de rol van het BFT vooral vanuit het toezichtsperspectief is geformuleerd. Het is wel denkbaar dat de rollen een beetje naar elkaar toegroeien.’

En er wordt ook gelet op andere punten?

‘Om dit allemaal mogelijk te maken zal de financiële verordening op onderdelen moeten worden aangepast. Die verordening vraagt

‘We gaan naar
een systeem van
doorlopende
monitoring’

sowieso aandacht, omdat niet alle toezicht-instanties een gelijk beoordelingskader hebben voor achtergestelde leningen. Ook waarderingsgrondslagen voor bijvoorbeeld het eigen kantoorpand kunnen wel wat harmonisering gebruiken. Als je een werkend systeem hebt met een centrale database kan ook de noodzaak van de samenstellingsverklaring vervallen. Wat het notaris-kantoor weer kosten scheelt en administratieve lasten vermindert. Dat moet dan wel worden aangevuld met gegevens uit CDR, het Kadaster, de beroeps-aansprakelijkheidsverzekering, en demografische en economische data van bijvoorbeeld het Centraal Planbureau.’

En dan? Gericht ingrijpen en sturen?

‘Als je een meer doorlopend toezicht hebt, kun je eerder in kaart hebben dat het op een notaris-kantoor misschien de verkeerde kant opgaat. Dat betekent dat je sneller het betreffende notaris-kantoor de helpende hand kunt toesteken. Op dat moment is het ook nog effectief. Iets wat voor de kwaliteit en de uitstraling van de beroepsgroep alleen maar positief is.’

Wanneer gaan KNB en BFT dit nieuwe toezichtstelsel toepassen?

‘Wat de werkgroep betreft: zo vlot mogelijk. Het is de bedoeling met de financiële gegevens te beginnen. Volgend jaar hopen we een eerste beperkt pilot op dat vlak te kunnen testen. Pluspunten zijn er voor alle betrokkenen: het BFT en de individuele notaris. Vooral de beroepsgroep wordt de grote winnaar.’ ■